

26.2.2017

Estomihi

Milost Pána Ježíše Krista, láska Boží, dar a přítomnost Ducha svatého se všemi námi! Amen.

„Zkoušel jsi nás, Bože, protříbil jsi nás, jako se tříbí stříbro: zavedls nás do lovecké sítě, těžké břemeno jsi nám na bedra vložil... šli jsme ohněm, vodou, vyvedl jsi nás však.“ Ž 66,10-12

Píseň 66 Nuž pojd'te a Bohu plesejte

Modlitba: Pane Bože, ty přece víš, jak moc potřebujeme povzbuzení, podporu, potěšení. Máme toho snad zapotřebí, abychom byli vystaveni nějakým zkouškám? ... Ty víš ... ?! Prosíme, když už to musí být, podpoř naši víru, že ten boj nebude marný. Posilni naše srdce a mysl. Postav nám po bok dobré druhy, ať se vzájemně podržíme a doprovodíme, spolu neseme svá břemena i břemeno tvého Slova. Pro jméno Kristovo a s důvěrou v moc jeho Ducha tebe prosíme. Amen.

Čtení: Jk 1,2-4.12-18

Píseň (Svítá) 212 Nemůžete ani chvíli

Text: Za 13,1-2.7-9

Kázání:

„Vytryskne pramen k obmytí hříchu a nečistoty“ – pokud by ta voda nebyla ledově studená, tak představa obmytí je veskrze příjemná. Spláchnout ze sebe špínu – komu by se to nelíbilo? Zbavit se nečistoty ošklivé, páchnoucí, neužitečné. I v tom přeneseném duchovním smyslu se rádi necháme opláchnout. Zbavit se hříchu, tíhy vin, selhání, špatného svědomí, výčitek. Jak je nám dobře, když přijímáme Boží odpuštění a smíme se cítit zas čistí, znovuzrození, osvobození a oproštění od balastu! Nedělní bohoslužby bývají přirovnávány tu k čerpací stanici, jindy k hostině. Můžeme si k těm obrazům

přidat ještě koupel.

„Přetavím je, jako se taví stříbro“ - pokračuje však prorok ve svém kázání. Tahle představa je v něčem blízká tomu obmytí, ale zároveň působí docela jinak. V obojím, obmytí i přetavení, jde o odstranění něčeho nečistého, jenže zatímco obmytí bývá veskrze příjemné, přetavení ohněm bude spíš proces palčivě bolestný. Projít ohněm, zbavit se nečistých příměsí a zazářit ryzí čistotou je v tom přeneseném duchovním smyslu obrazem zkoušky. Zkoušky nejspíš dosti nepříjemné.

Musí to být? Komu by se chtělo pálit si prsty? Raději si dát vlažnou sprchu, koupel! Musí to být, ta bolestná zkouška?

Nevím. Jsem dalek toho, vykládat, co Pán Bůh musí nebo nemusí a jak ty věci mají být. Mohu jen říci tolik: zdá se, že pro proroka Zacharjáše ten hřích, ta nečistota, to, co má být spláchnuto anebo vytaveno jako struska, není ani tak něco špatného a zlého, čím se co chvíli proviňujeme proti svým bližním, ale modlářství, lež a klam. Třeba příjemné ukolébání, že se nic zásadního neděje. Pohodlí a klid nás mohou korumpovat. Pohodlí a klid, kterých si po právu považujeme a kterých vděčně užíváme. Totiž: pohodlí a klid, pokud se nám stanou hodnotou, kterou si chceme uchovat (otázka je: za jakou cenu?), nás mohou zaslepovat.

Jestli tomu tak je, tak ať je raději tento postní čas (který zanedlouho započne) nepříjemný! Ať se nám zadere pod kůži. Copak jsme děti, které chodí do kostela mlsat jako do komory na cukr? Jen tak si hrábnout do cukřenky? Osladit si život?

Zkouška, očistná kůra, protřibení. Přetavení a protřibení - čeho vlastně? Má se něco stát s tím mým nedostatkem empatie, strašlivou zapomnětlivostí, sklonem k lenosti? Abych byl lepším člověkem. Kéž by! Nebylo by špatné s tím aspoň trochu něco udělat. Ale mám dojem, že o to prorokovi nejde. A že v tom je spíš na místě naučit se přijímat sebe sama, naučit se snad jen o něco lépe zacházet s tím, jaký jsem. Že by tedy zkouška, tlak, možná utrpení mohly pomoci k protřibení charakteru? To už spíš. Nejde ani tolik o osobní vlastnosti, jako o pevnost postojů.

Teprve v krizích se osvědčí. Ryzost charakteru – to není člověk bez chyb, ale člověk pravdivý, přímý a neúplatný. Projít ohněm. Nezradit.

Ale ani utužení charakteru není, myslím, smyslem zkoušky Hospodinovy. V té zkoušce jde přece o víru. O vztah k Hospodinu a jeho království, jeho budoucnosti. Neztratit důvěru, neztratit směr. Zbavit se falešného klidu a iluzorního, modlářského spoléhání. Je potřeba projít utrpením, aby se utužila víra? O jakou zkoušku asi jde?

„Bij pastýře a ovce se rozprchnou... z celé země dvě třetiny budou vyhlazeny, zajdou.“ Ani si nechci představovat, jaké události za tím mohou být. Snad pastýři, kníže či kněz, ten, do něhož vkládali mesiášské naděje, byl bit a zabit, zadupán do země, mnozí souvěrci zdecimováni. Ohrožení, strach, zoufalství, beznaděj. Dodnes jsou na tomto světě místa, kde jsou křesťané v tomto fyzickém, brutálním smyslu vystaveni zkouškám utrpení. V téhle souvislosti se mi zdá skoro trapné, uvažovat o zkouškách v nějaké nerovnatelně lehčí, zjemnělé podobě, jimiž snad můžeme být vystaveni my tady a dnes.

Ale přece... „Budou bit pastýře a ovce se rozprchnou“, cituje Ježíš Zacharjáše těsně před tím, než Ježíše zatknou, zbijí, ukřižují, zadupou do země. Pro učedníky nastane čas zkoušky. Kde a jak je Ježíš bit, posmíván, kde a jak dnes prohrává? V čem jsme tady a teď vystaveni zkoušce? Že se běžně nadává na církev? Že se říká, že církev jen hrabe a že věřící jsou pokrytci? Špatná pověst církve je banalita. Daleko závažnější je většinové mínění (pokud takové opravdu je!), že nás spasí silové řešení, uzavřenost, obrnění osobní i společenské. Problémy si nepřipouštět a nikoho cizího sem nepouštět. A ještě se přitom odvolávat na křesťanské hodnoty – které jsou ovšem spíše plodem ducha bílého Čecha jednadvacátého století než toho snědého palestinského Žida ze století prvního. Těžká zkouška je nevěra, výsměch té důvěře, že je možno překlenout propast – mezi obětí a viníkem, mezi spravedlivým a vyloučeným, mezi zcela cizími. Mezi lidmi navzájem, mezi Bohem a člověkem.

Ale přesně tahle důvěra a naděje jsou podstatou Kristova evangelia.

Je zkouška víry nutná? Musí to být? Nevím. Hospodin však podle proroka slibuje: „Provedu vás ohněm.“ Provedu. Jít ohněm bez průvodce je zničující. Boží přítomnost ve zkoušce je podstatná. V čem však je ta přítomnost? Jak se projevuje? Nějakým pocitem? Ježíš v ohni, na kříži křičí: „Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?“ Asi Boží přítomnost zrovna necítí. Ale pořád se k němu vztahuje, volá. Ptá se proč, k čemu – a snad má právě tu důvěru, že to celé k něčemu je. Je Boží přítomností ve zkouškách takový zlomek důvěry? Jakýsi výhled za oheň – k tomu společenství, k tomu rozhovoru, o němž prorok mluví na konci: Hospodin řekne: „Toto je můj lid.“ A oni řeknou: „Hospodin je můj Bůh.“ Amen.

Píseň 408 *Všech věků mocný Králi*

Ohlášky
Sbírka

Píseň (Svítá) 188 *Vostnatej drát*

Přímluvná modlitba
Otče náš

Poslání: "Hospodin, tvůj Bůh, je uprostřed tebe, Sijóne, z tebe se veselí, ve své lásce ti odpouští." Sf 3,17

Požehnání

Píseň 582 *Toužíme v lásce žítí stále*